

КӨПСЕРИАЛЫ ФИЛЬМ МЕН СЕРИАЛ: ЖАНРЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН ҰҚСАСТЫҒЫ

Ә.Д. Шорабек

Т.Қ. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының PhD докторанты
Қазақстан, Алматы, email: khan_adil@mail.ru

Теледидар экран өнері ретінде кинодан көптеген әдістерді өзіне пайдаланғанын ескерсек, бұл екі жанрдың арасында ортақ құбылыстар бар. Мұндай ұқсастықтың бастысы ретінде екеуінің де бір уақыт ұзақтығы және көлем категориясына қатысты белгілерін атауға болады. Мақаланың негізгі мақсаты екі жанрдың негізгі айырмашылықтарын ашу болып саналады. Бірі киноға, бірі теледидарға негізделгендіктен, оларда ерекшеліктердің болуы да заңды құбылыс.

Мақалада көпсериялы фильм мен сериалдың айырмашылықтары мен ұқсастықтары салыстыру, талдау әдістері арқылы сараланып, әрқайсысына тән негізгі белгілері негізінде анықтама беріледі.

Түйін сөздер: кино, көпсериялы фильм, сериал, телефильм, жанр

Кіріспе

Тәуелсіздігіміздің алғашқы жылдарында телесериал өндірісі баяу дамығанымен, соңғы жылдардағы санының күрт өсуін телеарналардағы бірінің ізін суытпай, көрермен назарына ұсынылып жатқан туындылардан байқауға болады. 2008-2009 жылдардан жаңа қарқын алған телесериал өндірісінің бастауында «Ангелочек», «Ағайынды», «Город мечты», «Астана – моя любовь», «Откройте дверь – я счастье» және басқа да сериалдардың тұсауы кесіліп, айтарлықтай дәрежеде дамып келе жатқанына қазіргі уақыттағы қазақстандық барлық телеарналардан жиі берілетін отандық өнімдер дәлел болып отыр. Алайда, телесериалдар туралы жекелеген мақалалар (онда да көбіне журналистердің мерзімдік басылымдарға жариялаған мақалалары), дипломдық және магистрлік жұмыстар (олар да көп емес) бар болғанымен, еліміздегі телесериалдың пайда болуы мен даму кезеңі туралы әлі күнге жүйелі ғылыми еңбек жазылмаған. Осы ретте қазақ телесериалдарының алғашқы қадамынан бастап, бүгінгі күнге дейінгі даму кезеңдерін жүйелі түрде, ғылыми тұрғыдан зерттеу қазіргі таңдағы өзекті мәселелердің бірі болып отыр.

Негізгі бөлім

Бүгінде мәдениеттану мен бұқаралық байланыс теориясы тұрғысынан телевизиялық сериалды сараптау ХХ ғасыр ойшылдары идеяларының аясында кездеседі. Телевизиялық сериалды сараптау, әсіресе мелодрама жанрында түсірілген телесериалдар Р.Барт, Х.Ортега-и-Гассет, Ж.Бодрийяр, И.Хейзинга және басқалардың ғылыми жүйелік көзқарастарында орын алған. Кейбір теориялық және әдіснамалық аспектідегі сериалдағы репрезентация және шынайылықтың қалыптасуы мәселелері бойынша мәдениеттану бағытындағы зерттеулер М.Фуко [1], Ф.Джеймисон [2] және У.Эко [3] идеяларында кездеседі. Телевизия, соның ішінде сериалдың интегративтік қызметі туралы ойлар Г.Дебор [4], Ю.Хабермас [5], Д.Белл [6] және басқа да философтармен жүйеленгенін көруге болады.

Теледидар экран өнері ретінде кинодан көптеген әдістерді өзіне пайдаланғанын ескерсек, бұл екі жанрдың арасында ортақ құбылыстар бар. Мұндай ұқсастықтың бастысы ретінде екеуінің де бір уақыт ұзақтығы және көлем категориясына қатысты белгілерін атауға болады. Бірақ бірі киноға, бірі теледидарға негізделгендіктен, оларда ерекшеліктердің болуы да заңды құбылыс. Сөзіміз дәлелді болу үшін бұл ұғымдарға берілген анықтамаларға тоқталайық.

«Сериал – бөлімнен бөлімге, фильмнен фильмге дейін бір сюжеттік желі дамып отыратын, әр фильмнің соңында хикаяттың шарықтау шегімен аяқталып, келесі фильмде шешімін табатын көпсериялы телефильм. Мұндай сериалдың үлгісі ретінде жекелеген бөлімдерін тек айқын кезегімен көрмесе сюжеттік желісі жоғалатын «Семнадцать мгновений весны» фильмі болды» [1].

Сериал – әртүрлі және көп сериядан тұратын кино немесе телефильм [2].

Сериал – телеарнада, кинода: бірнеше желілік сюжеттерге құрылған көпсериялы фильм, сонымен қатар көпсериялы бағдарлама [3].

Сериал (series, TV series) – бұл, телеарнадан көрсетуге арналған көпсериядан тұратын кино шығарма [4].

Мысалы, С.И. Ожегов пен Н.Ю. Шведовалардың авторлығымен жарық көрген «Орыс тілінің түсіндірме сөздігінде» сериал термині туралы былай деп анықтама беріледі: «Сериал – телеарнада, кинода: бірнеше сюжетті желісі бар көпсериялы фильм, сонымен қатар көпсериялы бағдарлама» [5; 713]. Ал, М.Л. Давыдовтың «Телевизиялық көпсериялы көркем фильмдердің типологиясы» атты ғылыми мақаласында «Сериал – бұл кез-келген телевизиялық, яғни тек телеарнаға арналған көпсериялы (әрқайсысы 26-дан 52 минутқа дейін созылатын, стандартқа сай саны екеуден асатын) көркем (талапқа сай құрылған техникалық құралдармен құрылған актерлермен немесе басқа да орындаушылармен іске асатын сценарий) фильм (көрермен назарына арналған аяқталған шығарма)» деген анықтама беріледі [6].

«Сериал дегеніміз – көпсериялы фильм» деген пікірді С.А. Кузнецов та қайталайды. Ол «Орыс тілінің үлкен түсіндірме сөздігі» атты еңбегінде былай деп жазады: «Сериал – әртүрлі сюжеттік желілерге құрылған көп сериялы фильм» [7;1179]. Ал, Robert C. «Allen. Soap Opera. Museum of Broadcast Communications» («Байланыс тарату мұражайы») деген еңбегінде мынандай көзқарас білдіреді: «Сериал (телесериал, жүйелі бағдарлама; ағылш. Serial) – бірізді, жүйелі жеке эпизодтардан тұратын телевизиялық және радиобағдарламалардың бір түрі. Сериал форматында көбірек танымал болған, 1930 жылдарда америкалық радиолардан бастау алған созылмалы опера (мыльная опера) болып табылады» [6].

Алғашқыда көзге ұқсас көрінетін көпсериялы фильм мен сериал медиаөнімдерінің айырмашылығын ажырата білу керек. Жоғарыда айтылып өткендей, қазақстандық көрерменнің көпсериялы фильмдермен таныстығы телесериалға қарағанда ертерек, кеңес дәуірінен бастау алып, бұқаралық өндіріске айналып кетеді. Дегенмен, 1990 жылдардың басында көпсериялы фильмдердің саны қысқарып, шетелдік, нақтырақ айтқанда латынамерикалық созылмалы сериалдарға жол береді. Бірақ, телесериалдың жанрын кинематография тарихындағы көпсериялы фильмдерден бөліп қарау мүмкін емес.

Атап айтар болсақ, бір кейіпкерлерге құрылған фильмдер кезеңін «серия», баяндауды, бірнеше серияда бір сюжеттік құрылымының дамуын «сериал» деп атау қалыптасты. Осы тұрғыдан алғанда, «көпсериялы фильм мен сериалдың айырмашылығы неде?» деген сұрақ туындайды. Бүгінгі таңда бұл сұрақтағы айырмашылық жауабын келесідей параметрлермен өлшеуге болады: өндірістің технологиясы, барлық серияның жалпы хронометражы мен жалғастыру мүмкіндігі. Сонымен қатар, тағы бір маңызды айырмашылық ол, көпсериялы фильм режиссер туындысы, ал, сериал продюсер жұмысы болып табылады.

Көпсериялы фильм мен сериалдың жанрлық ерекшеліктерін толыққанды зерттеулер нәтижесінде төмендегідей айырмашылық белгілері жіктеледі:

1. Көпсериялы телефильм – бұл, шығармашылық топтың жалпы міндетін іске асыруға негізделген режиссерлық жұмыс. Ал, телесериал – көрерменді экран алдында жинау мен тартуға негізделген коммерциялық бағыттағы продюсерлік жоба.

2. Көпсериялы телефильмді түсіруде алдын-ала жазылып өңделген сценарий қолданылады, ал, телесериалдың сценарийі кейде түсірілім барысында жазылады. Нәтижесінде сериалдар жалғасын табуға мүмкіндік алады, яғни маусымдық болып көрсетіліп, соңын бітпеген финалмен аяқтайды. Ал, телефильм бар болғаны бір, көп дегенде екі күн көрсетіледі.

3. Қаржылық мәселесі де бұл телевизиялық контенттің екі түрінің ара жігін аша түседі. Телефильмдердің түсіріліміне сериалға қарағанда көбірек қаржы бөлінеді. Бұл отандық өнімдерге қатысты, ал шетелдік сериалдарға айтарлықтай көп мөлшерде қаржылық шығындар жұмсалады.

4. Көпсериялы телефильмдердің түсіріліміне ұзақ уақыт жұмсалады, ал сериал белгілі бір айқындалған уақытта өз жұмысын аяқтайды. Ол - тынымсыз тез жылдамдықпен дайындалатын өнім. Бұл жағдай Ресей мен Қазақстандық өнімдерде кездеседі. Ал, батыстық сериалдар ұзақ мерзімде сапаға жұмыс жасап жатады.

5. Авторлық құқық бойынша телефильм өндіруші компанияның жеке өнімі болып қалады, телеарна тек бір рет көрсету рұқсатына ие болады, әрине, бұл жағдай фильмнің бірнеше мәрте басқа да телеарналарға сатылуына жол ашады. Ал, телесериал керісінше телеарналар құқықты өздерінде қалдырады. Бұл жерде батыстың тәжірибесі жетіспейді [8].

Тағы бір айырмашылығы – жылдамдық ырғағында (темпо-ритм). Фильмдегі басты критерийлердің бірі – жылдам-ырғақ. Бұл терминді ұсынған К.С. Станиславский, экранға театрдан, театрға музыкадан келген. Телевизия саласында бұл ұғым жаңа түсінікке ие болды. Жылдамдық – орындалатын әрекеттің шапшаңдығы, ал ырғақ оның қарқыны. Музыкада бұл екі термин тек

аудиосалаға қолданылады, театрда – аудиовизуальді, ал экран үлгісінде қосымша техникалық мүмкіндіктерді пайдалану арқылы кадрдағы оқиғалар тізбегіндегі жылдамдық пен қарқынды өзгертеді. Жобаның жылдамдығы мен ырғағын ең тиімді әрі қарапайым әдіс монтаж арқылы жасайды.

Телефильм мен телесериалдағы жылдамдық-ырғақ ерекшеліктерін жалпылай келе, маңызды айырмашылықтарды көруге болады. Әрекет ырғағына тәуелді жылдамдықтың екі түрі болады: тікелей және кері. Телесериалға тікелей тәуелділік тән, ал телефильмге кері тәуелділік тән.

Көпсериялы телефильм мен сериал препродакшн, продакшн және постпродакшн кезеңдерінде біріне бірі ұқсас келеді. Олар: шығармашылық топты құру, сценарий жазу, түсірілімге дайындық, түсірілім уақыты, кезекті монтаж, дыбыс пен жарнаманы жинақтау.

Сонымен қатар, телесериалды киномен де салыстырып жатады. Алғашқыда сериалды ұзақтығы мен серияларын санамағанда толықметражды фильмнен ажырату мүмкін емес сияқты болып тұрады. Бірақ, мұқият талдау нәтижесінде толық айырмашылық тізбегі түзіледі.

1. Сериалдың фильмнен басты ерекшелігі – бұл, әрине, олардың саны. Сериал 3-тен бастап бірнеше мыңдаған сериялардан тұруы мүмкін.

2. Киноға қарағанда сериалда телекөрерменге ақпарат аз мөлшерде өлшеніп беріледі. Бір серияны жіберіп алу тұтас сериалды түсінуге кедергі жасамайды. Қалаған жағдайда оны немесе тұтас сериалды қарауға болады. Фильм үзіліссіз, тұтас бір рет көруге арналған.

3. Телесериал жанр ретінде кәдімгі өмір жағдайын суреттейді. Шынайы өмірдегі әдеттегі кейіпкерлер, тұрмыстық қиындықтар көрерменді еріксіз өзіне баурап алады. Санадан тыс өзін кейіпкермен бірге қойып, өмірдің оқыс өзгерістерінің шешімін күтеді. Жобаның соңына есептелген бақытты финалды күту – көрерменге арналған басты нұсқау. Егер, нұсқау орта жолдан бұзылса, көрермен өзін жайсыз сезініп, үміті ақталмағандай күй кешеді. Сондықтан, сериалдағы маңызды бақытты финал болып (happy end), үйлену, сәбилі болу, жанұяның татуласуы, қылмыскердің ұсталуы, құпияның ашылуы және т.б. болып табылады.

4. Сериал сценарийінде жарнама уақыты алдын ала жазылуы мүмкін. Ал, фильмде жарнамалық үзілістер қарастырылмайды. Кино жасаушылар туындыны ешқандай үзіліссіз басынан аяғына дейін қарауды ұсынады, әйтпесе ең маңызды астарлы тұстарын жіберіп алуыңыз мүмкін. Ал, сериал сүйемелдеуші құрал ретінде, өйткені оны үй шаруасымен айналысып жүріп қарауға болады [4].

5. Сериал біртұтас сериалдардан құралады. Ал, фильмнің немесе новелла жинағының жалғасы сериал болып табылмайды, өйткені әр бөлімнің өз финалы бар.

6. Сериалды көру жайлы және ыңғайлы. Ал, жаңа фильмді қарау үшін адам кинотеатрға барып, ақша төлеп көруі керек. Серпілісті қажет ететін процесс. Ал, сериалды көрермен жайлы диванда шай ішіп отырып көруге дағдыланған.

7. Сериалда сюжет – ахуалдан, астарлы егжей-тегжейден маңызды. Диалог басты рөл ойнайды. Ал, кинода режиссерлар үнсіз көріністі түсіруге тырысады [9].

8. 7- тармақтағы картинаны ойлап тапқан адам басқарады (кино – визуальді өнер, онда алдымен көрініс, одан кейін сөз, сондықтан киноны «ұлы мылқау» деп тегін атамаған), яғни, сөзін жазған сценарист емес. Кинода түсірілім барысында сценарий жиі өзгеріске ұшырайды [10;73]. Ал, сериалда басты адам сценарист, олар бір немесе тұтас топ болуы мүмкін. Сериал өндірісінің қысқа мерзіміне байланысты әр серияның сценарийі жылдам жазуды талап етеді. Сондықтан, мұнда сценарист бір адам болуы мүмкін емес. Батыста қазір сценаристерге үлкен құрметпен қарайды. Мысалы, Аарон Соркин («Западное крыло», «60 Студия»), Джош Шварц («Сплетница») және басқа да атақты америкалық сценаристтерді бүкіл әлем таниды. Көбіне сценаристтер продюсердің қызметінде атқарып жатады немесе толықтай осы қызметті өзіне икемдейді. Солардың бірі – Аарон Соркин. Бұл жағдай Қазақстанда кездеспейді. Қазақстандағы сериал өндірісінде басты адам – продюсер. Елімізде сценаристтерді танитын адамдар аз, есесіне «Shine production» продюсері Баян Есентаеваны, «Көркем фильм» компаниясының продюсері, режиссер Рашид Сүлейменовті, режиссер, продюсер Ақан Сатаевты барлығы таниды деуге болады.

9. Сериал мен фильмнің бюджеті едәуір ерекшелінеді. Қазақстандағы толықметражды фильмге бөлінетін қаржы 1-5 миллион АҚШ доллары көлемінде, ал сериалдың әр эпизодына бөлінетін қаржы мөлшері 8-25 мың АҚШ доллары көлемінде. Ал, Ресейде сериалға бөлінетін қаржы әр серияға 100-500 мың АҚШ доллары, АҚШ-та одан да көп. Бір америкалық сериалдың эпизодына бөлінетін қаржы 2-3 миллион АҚШ долларын құрайды, ал толықметражды фильмге жұмсалатын

қаржы 20-дан 100 миллион АҚШ долларына дейін барады [10;74]. Сериалдағы қаржының аздығынан арнайы эффектілер мен анимация сирек қолданылады.

10.Сериал өндірісіндегі үнемшілдік ең маңызды болып табылады. Продюсерлер бюджетті үнемдеу мақсатында әртүрлі айла-шарғыға барып жатады. Оның ең үлкені – шынайы көріністердің қысқартылуы. Сериалдағы негізгі әрекеттердің көбісі ғимарат ішінде түсіріліп жатады, шынайылықта түсірілетін көріністері өте аз, бір рет бір маусымды түгелімен түсіріп тастайды. Барлық эпизодтары дерлік жабық ғимаратта түсірілетін сериалдар да бар (мысалы, көбіне ситкомдар). Негізі сериалдардың шынайылығы мен жабық ғимараттағы пайыздық үлесі 20 және 80% құрау керек [10;74].

11.Екі медиаөнімнің аудиториясы жасына, әлеуметтік жағдайына, ұстанымына байланысты ерекшеленуі мүмкін. Алғашқыда сериал тек үй шаруасындағы әйел көретін өнім, ал кино тек білімді адам түсінетін жанр деген түсінік қалыптасқан болатын. Ресейлік белгілі сценарист Александр Молчанов өзінің «Букварь» атты еңбегінде бұл қағиданы жоққа шығарады. Ол соңғы жылдары адамдардың телесериалдарға деген көзқарасын өзгертетін кинобизнесітегі екі маңызды өзгерісті айырып береді. Алғашқысы – аудиторияның жаңаруы: қазіргі кино көрерменінің жасы 15 пен 20 жас аралығында. Салмақты фильмдердің орнын блокбастерлер жаулап алды [10;113]. Біз бұл қағидамен келісеміз, өйткені кейінгі жылдары фантастикалық және жастарға арналған комедиялық фильмдер саны арта түсті. Есейген көрермен үшін «Өрмекші адам» немесе «Марсианин» фильмдерінің жалғасын көру қызықты емес, сондықтан оның өміріне теледидар келіп енеді. Екінші тенденция – телекөрермендердің интеллектуалдық дәрежесінің өсуі. Осыдан он бес жыл бұрын бразилиялық сериалдағы Жадидің қашан тұрмысқа шығатынын күтіп жүретін, ал жиырма жылдан аса уақыт бұрын «Байлар да жылайды», «Қарапайым Мария», «Санта Барбара» сияқты сериалдар таңданысқа қалдыратын. Қазіргі көрермен экран алдында өмірінің біршама жылдарын өткізуге құлықты емес, сондықтан оның қалауы – қысқа немесе орташа қызықты сюжетке құрылған сериал. Кейінгі отандық телесериал өнімінің қарқынды түсірілуі көрермендерді қуантуда. Бұл туралы келесі бөлімде толық айтамыз.

Телевизиялық сериал – бұл тек қана кинематография мен көпсериялы фильмнен емес, сонымен қатар театрдан да ең жақсы қасиеттерді өзіне жинаған жаңа өнім [10;74].

Қорытынды

Сериал киноға қарағанда құрылымы жағынан театрға жақын. Көрермендерден көзге көрінбейтін қорғанмен қоршалған кішкентай кеңістіктегі талқан болған кейіпкерлер тағдыры, сюжеттік желілер, бірнеше кейіпкерлер. Бүгінде әлемдегі көптеген телевизиялық сериалдар өндірісінде театр драматургиясы орын алып келеді.

Алдымен фотография, соңынан кинематография мен теледидардың пайда болуы көрермен санын күрт көтерген жаңа визуальді мәдениеттің тууына себепші болды. Өнердің даму логикасы көрерменнің ойлау қабілетімен сәйкес келе бермейді, ол барлық ойын-сауықты мәдениет формаларын қабылдамайды. Қызметі айтарлықтай қаржылық шығындарды талап ететін «киножүйесі, радио, теледидар» сияқты бұқаралық байланыстардың пайда болуы арқылы, өнердің бұл ортада тек аудитория көлемін сақтап және ұлғайту арқылы ғана төтеп бере алатындығын көрсетті. Аудиторияны кеңейту шарасы - тек коммерциялық БАҚ ғана емес, мемлекет тарапынан қаржыландыратын байланыс құралдарының да басты мақсаттарының бірі екендігі ақиқат. Көпшілікке арналған қызықты экран туындысы болмаған жағдайда телеарна көрерменінен айырылады. Көрерменінің сандық көрсеткішін азайтқан телеарна соңында экономикалық, саяси, мәдени дағдарысқа тап болады. Осындай себептерге байланысты, 1960 жылдары бұқаралық байланыс құралдарының, қаржылық және мәдени, технологиялық, әлеуметтік-психологиялық, саяси және тағы да басқа жүйелік шектеулерді ретке келтіретін өнер түрін табуына алып келеді. Бірақ, бұл шектеулер көркемдік форма мен мазмұнына ықпалын тигізетіндегі айқын. Өнер БАҚ арқылы өмір сүрсе еркін, бірақ өте аз аудиторияға ие болады.

Жоғарыда келтірілген анықтамалар талдауларының нәтижесінде, телесериал анықтамасына өз нұсқамызды қосуға мүмкіндігіміз бар: Телесериал – бұл ұзақтығы 26 мен 52 минут арасына құрылған, бір-бірімен сюжеттік желісі байланысқан, бірнеше эпизодтардан тұратын телевизиялық бағдарламаның бір түрі.

Бұдан шығатын қорытынды, сериал – бұл кинематографияның, театрдың, көпсериялы фильмнің ерекшеліктерін өзіне жинап, телевизия өндірісінің дамуына жаңа серпін берген жаңа өнер туындысы.

Пайдаланылған әдебиеттер

- 1 Фуко М. История безумия в классическую эпоху. СПб., 1997.
- 2 Джеймисон Ф. Прогресс versus утопия, или Можем ли мы вообразить будущее? //Фантастическое кино. М.: Новое литературное обозрение, 2006.
- 3 Эко У. Кант и утконос. 1997.
- 4 Дебор Г. Общество спектакля. М.: Логос, 2000. – 184 с.
- 5 Хабермас Ю. К логике социальных наук. Теория коммуникативного действия // Современная западная теоретическая социология (реферативный сборник). Юрген Хабермас. Вып. 1., М., ИНИОН РАН, 1991.
- 6 Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. М.: Academia, 2004.
- 7 Таги-Заде А. «Надо учиться у американцев снимать кино для людей» // «Искусство кино», №7, 2003
- 8 Ефремова Т. Ф. Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный. М.: Русский язык, 2000
- 9 Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка. М.: Мир и Образование, Оникс, 2011. - 736 с.
- 10 Теория дискурса. [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://telestrekoza.com/theory/theory/>
- 11 Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. «Толковый словарь русского языка: 80 000 слов и фразеологических выражений» // Российская академия наук. Институт русского языка им. В.В. Виноградова. 4-е изд., доп. – Москва: «А ТЕМП». 2004. – 944 стр.
- 12 Давыдов М.Л. Типология телевизионных многосерийных художественных фильмов // «Вестник электронных и печатных СМИ», Выпуск №7. [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://www.ipk.ru/index.php?id=1583>
- 13 Большой толковый словарь русского языка / Гл.ред. Кузнецов С.А. – СПб.: «Норинт», 2004. – 1536 с.
- 14 Пойманые одной сетью: Кто должен защищать авторские права и интеллектуальную собственность в Интернете и, главное, как это сделать? [Электронный ресурс] // Российская газета; ред. Добрынина Е.- Режим доступа: <http://www.rg.ru/2011/02/28/krstgoogle-site.html>
- 15 Балобаева Е.Д. «Нарративный анализ заимствований телесериалов в России». Дис.работа. – Национальный исследовательский университет Высшая школа экономики, Москва, 2013
- 16 Молчанов А. Букварь сценариста: как написать интересное кино и телесериал. – Москва: «Риор», 2010. – 73 б.

МНОГОСЕРИЙНЫЙ ФИЛЬМ И СЕРИАЛ: ЖАНРОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ И СХОДСТВА

А.Д. Шорабек

PhD докторант

Казахская национальная академия искусств имени Т.К. Жургенова

Алматы, Казахстан, email: khan_adil@mail.ru

Если учесть, что телевидение как искусство экрана, пользуется многими методиками кино, то в этих двух жанрах есть общее явление. К основным сходствам можно отнести длительность времени и категории объёма обоих жанров. Основная цель статьи - раскрытие основных различий двух жанров. Их различие естественно, так как один из жанров основывается на кино, другой на телевидении. В статье даются различия и сходства многосерийных фильмом и сериалов, их квалификация по методике анализа, основные понятия, относящиеся к каждому жанру.

Ключевые слова: кино, многосерийный фильм, сериал, телефильм, жанр

MULTI-SERIAL FILM AND SERIAL: GENRE FEATURES AND SIMILARITIES

A.D. Shorabek

PhD student

Kazakh National Academy of Arts named after T.K. Zhurgenov

Almaty, Kazakhstan, email: khan_adil@mail.ru

If we consider that television as an art of screen, uses many methods of cinema, then in these two genres there is a common phenomenon. The main similarities include the length of time and the volume categories of both genres. The main purpose of the article is to reveal the main differences between the two genres. Their distinction is natural, since one of the genres is based in the cinema, the other on television. The article provides comparisons of differences and similarities, multi-part film and TV series, their qualifications by the method of analysis, the basic concepts related to each genre.

Keywords: *cinema, multi-serial film, serial, TV movie, genre*